

Vaikai ir žaisliniai ginklai

Parduotuvių lentynos lūžta nuo įvairiausių žaislinių ginklų prototipų, o tėvai juos uoliai perka, dovanoja vaikams, leidžia neštis į darželį.

Kokias grėsmes kelia netikri ginklai vaikų rankose? Ar iš tiesų jie skatina smurtą, agresyvių elgesį?

„Ginklas – kažkas, kuo žmogus, kaip ir kitu instrumentu ar prietaisu pratęsia savo galimybes. Toliau šauna, giliau smeigia. Vaikui ginklas sudaro iliuziją, kad šioje vietoje jis stiprus, greitas, gali gerai pataikyti“, – teigia Valdorfo pedagogikos atstovė R. Driukienė. Tą patį galima pasakyti apie kompiuterinius žaidimus, susijusius su kovomis ir ginklų naudojimu. Kai kurių suaugusiųjų nuomone virtualūs koviniai žaidimai lavina vaikų kariavimo, strategijos įgūdžius. Bet iš tikrųjų yra priešingai!

Didžiausias vaiko fizinio vystymosi šuolis įvyksta pirmaisiais septintaisiais gyvenimo metais. Tuomet sukuriama pagrindas sveikam kūnui, kuris yra instrumentas ne tik judėjimui, bet ir mąstymui, jausmams, vertybėms. Tėvai turi suvokti, kad ikimokyklinio amžiaus vaikas turi išmokti valdyti savo kūną, nes tai ir yra didžiausias jo ginklas.

Berniukai žaidžia kovojimo, imtynių žaidimus, naudodami savo kūną ir fantaziją. Tam tikra prasme tai yra tipinė vyriškos kultūros dalis. Tačiau natūralų vaiko norą kovoti, lyderiauti iškreipia šių dienų filmai, animaciniai filmukai, kuriuose pranašumas demonstruojamas ne žmogiškuoju būdu, o ginklais, smurto elementais. Brutalus filmų veikėjai neturi nieko bendro nei su žaidimu, nei su savęs lavinimu. Sukuriama iliuzija, kad jie yra stiprūs, greiti, drąsūs.

Vaikai, nuolat žaisdami virtualius kovinius žaidimus, kuriuose veikėjai „miršta“ ir vėl „atgyja“, turi „septynias gyvybes“, realiame gyvenime nesuvokia kito vaiko skausmo, gyvybės vertės.

Vaikų linijos psichologė Jurgita Smiltė Jasiulionė pripažįsta, kad žaislinis ginklas turi labai apibrėžtą funkciją, nuo kurios nutolti vaikui neretai yra sudėtinga. Vaikas, turėdamas šautuvą ar kardą, „žudys blogiukus“, o ne eis ieškoti draugų kartu statyti namą, žaisti „šeimą“.

Pedagogai, psichologai teigia, kad žaislai padeda vaiką ugdyti. Jei norime, kad vaikas mokytųsi konstruoti – perkame konstruktorių, jei norime, kad mokytųsi gyvenime reikalingų įgūdžių – perkame žaislinius buitines daiktus. Jei norime, kad vaikas ugdytųsi teigiamas emocijas, valią, dėmesį – perkame knygas, loginius, konstravimo, stalo žaidimus.

Verta susimąstyti, kokią žinutę vaikai gauna, kai perkame jiems žaislus – ginklus? Kad skatiname juos žaisti „smurtą“?

Meno pedagogė Lina Statkevičienė